

Schengenin rajasäännöstö: sopu ulkorajojen valvonnan vahvistamisesta

Pysyvien edustajien komitea (Coreper) hyväksyi 7. joulukuuta 2016 Euroopan parlamentin kanssa sovitun kompromissitekstin Schengenin rajasäännösten muuttamisesta niin, että vahvistetaan asiaankuuluvista tietokannoista tehtäviä tarkastuksia ulkorajoilla.

"Tähän lopputulokseen päästiin kaikkien asiaan osallistuneiden kovan työn ja sitoutuneisuuden ansiosta", sanoi Slovakian sisäministeri ja neuvoston puheenjohtaja Robert Kaliňák. "Se on tärkeä vastaus Euroopassa lisääntyneeseen terroriuhkaan ja erityisen merkityksellinen vierastaistelijoiden ongelmaan puuttumiseksi."

Muutoksella jäsenmaat veloitetaan tekemään kaikille henkilöille, myös EU:n lainsäädännön mukaisen vapaan liikkuvuuden piiriin kuuluville ulkorajan ylittäville henkilöille (eli EU:n kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen, jotka eivät ole EU:n kansalaisia) järjestelmällisiä tarkastuksia, joissa käytetään kadonneita ja varastettuja asiakirjoja koskevia tietokantoja, sekä varmistamaan, että kyseiset henkilöt eivät uhkaa yleistä järjestystä ja sisäistä turvallisuutta. Tätä veloitetta sovelletaan kaikilla ulkorajoilla (ilma-, meri- ja maarajoilla) sekä maahantulon että maastalähdön yhteydessä.

Kuitenkin jos järjestelmällinen tietokantahakujen tekeminen kaikista unionin lainsäädännön mukaisen vapaan liikkuvuuden piiriin kuuluvista henkilöistä voisi vaikuttaa suhteettomassa määrin liikenteen sujumiseen meri- tai maarajoilla, jäsenmaat voivat tehdä tietokantatarkastuksia ainoastaan kohdennetusti edellyttäen, että tämä ei riskinarvioinnin perusteella aiheuta jäsenmaiden sisäiseen turvallisuuteen, yleiseen järjestykseen ja kansainvälisiin suhteisiin liittyvää vaaraa tai uhkaa kansanterveydelle.

Toimielimet sopivat, että jäsenmaat voivat käyttää tätä mahdollisuutta myös ilmarajoilla, mutta vain siirtymäkauden ajan, joka on 6 kuukautta muutetun asetuksen voimaantulosta. Siirtymäkautta voidaan jatkaa enintään 18 kuukaudella poikkeustapauksissa silloin, kun tietyllä lentoasemalla on infrastruktuurista johtuvia vaikeuksia, jotka vaativat pidemmän ajan sellaisten mukautusten tekemiseksi, jotka mahdollistavat järjestelmällisten tietokantahakujen tekemisen ilman suhteetonta vaikutusta liikenteen sujumiseen.

Taustatietoa

Euroopan komissio esitti tämän asetuksen Schengenin rajasäännösten muuttamiseksi joulukuussa 2015. Se on vastaus kasvaneeseen terrorismin uhkaan ja neuvoston 9. ja 20. marraskuuta 2015 antamissaan päätelmissä esittämään pyyntöön Schengenin rajasäännösten kohdennetusta tarkistuksesta vastauksena "terrorismin syyllistyviin vierastaistelijoihin". Yhteisymmärrys on myös konkreettinen tulos Bratislavan julkilausumasta ja etenemissuunnitelmasta, joista 27 jäsenmaan johtajat sopivat 16. syyskuuta 2016.

Jäsenmailla on velvollisuus maahantulon yhteydessä tarkastaa järjestelmällisesti kolmansien maiden kansalaisten tiedot kaikista tietokannoista yleiseen järjestykseen ja sisäiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä, mutta nykyisten säännösten mukaan tällaisia tarkastuksia ei tehdä maastalähdön yhteydessä. Säännöksissä ei myöskään säädetä järjestelmällisistä tarkastuksista EU:n lainsäädännön mukaisen vapaan liikkuvuuden piiriin kuuluville henkilöille. Asetuksen muutoksella velvoitteet yhdenmukaistetaan niin, että myös maastalähdön yhteydessä tarkastetaan järjestelmällisesti, että kolmannen maan kansalaiset, EU:n kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä eivät aiheuta vaaraa yleiselle järjestykselle ja sisäiselle turvallisuudelle.

Muutos tehostaa Schengenin tietojärjestelmän ja muiden asiaankuuluvien unionin tietokantojen käyttöä ja antaa mahdollisuuden tehdä hakuja muista Interpolin tietokannoista. Kolmansien maiden kansalaisille ja unionin lainsäädännön mukaisen vapaan liikkuvuuden piiriin kuuluville henkilöille maahantulon ja maastalähdön yhteydessä tehtävissä tarkastuksissa on käytettävä varastettuja ja kadonneita matkustusasiakirjoja koskevaa Interpolin tietokantaa.

Seuraavat vaiheet

Koska Coreper on nyt vahvistanut yhteisymmärryksen neuvoston puolesta, asetus toimitetaan Euroopan parlamentille

ensimmäisen käsittelyn äänestystä varten ja neuvostolle hyväksymistä varten.

- [Terrorismin torjunta EU:ssa \(taustatietoa\)](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press